

Leioako Erizaintzako
Unibertsitate Eskola
Escuela Universitaria
de Enfermería de Leioa

Osasun Mentalerako Erizaintza

8. gaia:

ESKIZOFRENIAK

Marta Arrue
marta.arrue@ehu.es

eman ta zabal zazu
universidad
del país vasco euskal herriko
unibertsitatea

ESKIZOFRENIAK

Ikasketa-helburuak

- Eskizofreniaren kontzeptuen gainean eztabaidatzea.
- Desoreka horien garapeneko inplikazio etiologikoak ezagutzea.
- Zenbait eskizofrenia mota deskribatzea.
- Desoreka horien sintomak ezagutzea eta informazio hori gaixoak ebaluatzean erabiltzen jakitea.
- Desoreka horiekin lotutako jokabideetarako erizaintzako esku-hartze egokiak deskribatzea.
- Gaixoei eta senideei azaldu beharreko alderdi garrantzitsuak identifikatzea.
- Desoreka horien tratamenduaren zenbait modalitate garrantzitsuri buruz gogoeta egitea.

Autokontzientzia lantzen...

Zer pentsatu zenuen hedabideetan eskizofrenia zuen gaixo batek beste norbait erail zuela irakurri/ikusi zenuenean?

PENTSAMENDU KRITIKOA

(5 minutu)

- Pazienteen kanpo itxura

- Beldurra

- Psikofarmakoak

- Gizarte-bazterketa

- Baliabide falta

- Interbentzio psikosoziala

- Delirioak-Haluzinazioak

“1% Esquizofrenia”

(Julio Medem, 2006)

ESKIZOFRENIAK

Asaldura psikiko orokorra

Kognitiboa, pertzeptzioa,
emozioak, portaera

→ **Definizioa**

- ✓ Errealitatearekin erlazioa galdu
- ✓ Gaixotasunaren kontzientziarik eza
- ✓ Kostu soziala eta pertsonala

OROKORTASUNAK

- ✓ 15-25 urte bitartean hasten da
 - Pixkanakakoa (hilabete edo urteak)
 - Akutua (bat-batean)
- ✓ Gizonezkoetan = Emakumezkoetan
- ✓ Prebalentzia % 1a
- ✓ Etiologia: **biopsikosoziala**
- ✓ Pronostikoa:
 - % 30 “sendatu”
 - % 30 partzialki sendatu
 - % 40 kroniko bihurtu

%10-13
buruaz beste

SINTOMAK

(N. Andreasen)

Positiboak

- Pentsamendua
 - ▶ Edukian (Lilurak)
 - ▶ Fluxuan (abiadura)
 - ▶ Forman (erlazioa)
- Pertzepzioarenak
 - Haluzinazioak
 - Haluzinosiak
 - Ilusioak (distorts)

Fase prodromikoa

- Isolamendu soziala
- Portaera bitxiak

Negatiboak

- Afektibitatearenak
- Abulia eta anhedonia
- Despertsionalizazioa
- Desrealizazioa
- Psikomotorrak

Paranoidea

Sintoma positiboak
Ohikoena
Beranduena
Pronostikoa +

DSM-IV-TR

Nahasia

(APA, 2000)

Sintoma negatiboak
Goiztiarrena
Medikazioa -
Pronostikoa -

Katatonikoa

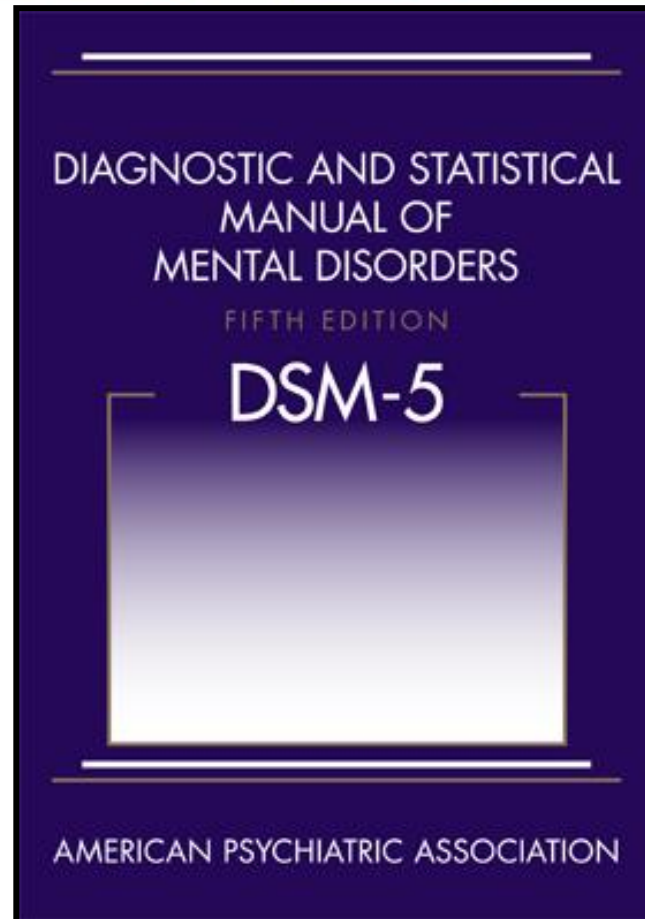
Sintoma motoreak
Ez ohikoa
Medikazioa - / TEC +

Hondar-eskizofrenia

Sintoma negatiboak
Gaixo askoren bukaera

Desberdindu gabea

Nahasketa

(APA, 2013)

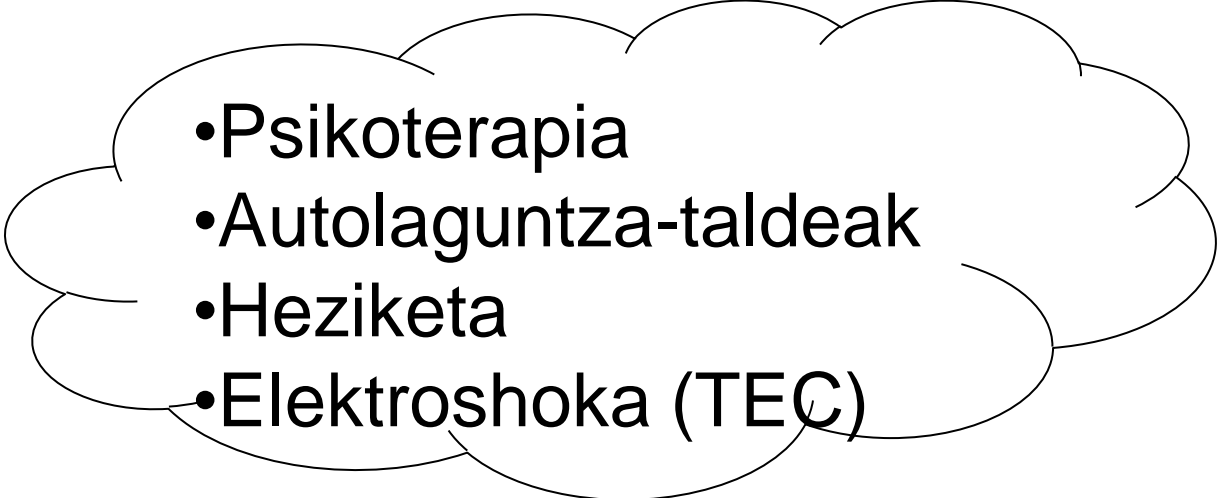
Tratamendua

Antipsikotiko tradizionalak

- Haloperidola
- Flufenazina

Antipsikotiko atipikoak

- Klozapina
- Risperidona

-
- Psikoterapia
 - Autolaguntza-taldeak
 - Heziketa
 - Elektroshoka (TEC)

Eskizofreniaren ERIZAINTZAREN ZAINKETAK

- 1) Gaixoak gaitza ezagutu eta onartuko du
- 2) Delirio eta beldurrei aurre egin
- 3) Pertzepzio-asalduretan orientatu
- 4) Biolentzia bideratu eta ekidin
- 5) Sozializazioa bultzatu
- 6) Komunikazioa landu
- 7) Berriz gaixotzea ekidin
- 8) Familiak gaixoa zainduko du

Autokontzientzia lantzen...

Zer pentsatu zenuen hedabideetan eskizofrenia zuen gaixo batek beste norbait erail zuela irakurri/ikusit/entzun zenuenean?

Gogoratu biolentzia erabili zuten:
Eskizofrenia zutenen %9; Bipolarrak %15;
Toxikoen konsumoa %29

(Fernández, García, Elices, Gallardo eta Reoyo, 2007)

Leioako Erizaintzako
Unibertsitate Eskola
Escuela Universitaria
de Enfermería de Leioa

Osasun Mentalerako Erizaintza

8. gaia:

ESKIZOFRENIAK

Marta Arrue
marta.arrue@ehu.es

eman ta zabal zazu
universidad
del país vasco euskal herriko
unibertsitatea